

faa et Par Skilling til overs til denne i sig selv saa udmærkede Sag og ogsaa i Betragtning af, som jeg sagde før, at et Arbejde for en bedre Byggeskik bør gaa jævnsides med den Udstykning, som dette Lovforslag omhandler. Jeg tror, at denne Sag vil vinde Forstaaelse i alle Partier, og at Finansministeren vil kunne forvente en ubetinget Tilslutning fra alle Sider, hvis han vil stille sig velvilligt overfor denne Forening, naar den i Løbet af nogle Dage kommer med et saadant Andragende.

Finansministeren (Brandes): Næsten alle Talere har været enige om at kræve flere Oplysninger, end Anmærkningerne til Lovforslaget indeholder, angaaende den Virksomhed, som Stats-Laanefonden har udfoldet ved Laan til Udstykningsforeninger. Jeg skal dertil sige, at det naturligvis skal være mig kært at stille alle saadanne Oplysninger til Raadighed for det Udvalg, som kan tænkes nedsat. Men disse Oplysninger findes for øvrigt i Statsregnskabet. I hvert Aars Statsregnskab vil ærede Medlemmer finde, hvad Stats-Laanefonden i vedkommende Finansaar har udlaant til Udstykningsforeningerne. Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) begyndte at tale derom, lidt barsk, syntes jeg, som om Finansministeren vilde skjule disse Oplysninger for Tinget. Den høje Rigsdag kan altsaa finde disse Oplysninger, hvis den høje Rigsdag vil søge, hvor de findes. Jeg skal dog oplyse, at de 200,000 Kr., der aarlig stilles til Raadighed, eller rettere sagt den Million, der i et Femaar stilles til Raadighed af Stats-Laanefonden, bestandig har slaaget til, første Gang saa rigeligt, at Summen næsten ikke benyttedes, og for indeværende Femaars Vedkommende stiller Forholdet sig saaledes, at der er udlaant direkte til Udstykningsforeningerne 176,300 Kr. og til Parcellaan 629,608 Kr., tilsammen 805,908 Kr. saa ærede Medlemmer vil se, at vi endnu ikke har brugt Millioner. Dette vil jeg anføre overfor den Tanke, der er udkastet, at man maaske skulde gaa til et større Laanebeløb. Det synes i Øjeblikket ikke at være paakrævet, og jeg tror nu ogsaa, som vistnok det ærede Medlem fra Præstø (E. Rasmussen) særlig gjorde opmærksom paa, at det mere er Stempelbegunstigelsesretten, der har Betydning for Udstykningsforeningerne, end egentlig de direkte Laan fra Stats-Laanefonden. I alt Fald er det meget hyppigt, at Udstykningsforeningerne aldeles ikke anmoder om Laan, ikke paa nogen Maade ønsker dem,

men mageligt klarer sig uden dem til en Begyndelse for det første med Hensyn til selve Udstykningen og dernæst endda undertiden ikke søger Laan til Lodderne. Den Bestemmelse, som nu foreslaas i § 11, gaar netop ud paa, at naar en Udstykningsforening en Gang er anerkendt, det vil sige, har faaet sin Vedtægt anerkendt, og hvad derunder hører, kan den regne med Stempelbegunstigelse, og det vil vistnok alle, der kender til disse Sager, være enige med mig i, at det er særlig paa dette Punkt alle Bestræbelser fra Udstykningsforeningernes Side har været rettede i de sidste Aar. Jeg maa altsaa mene, at de 200,000 Kr. aarlig har vist sig at være nok, og at man ikke har nogen Grund til i Øjeblikket at gaa udover dette Beløb. Dertil kommer, som det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) nævnede, at man har Lov til at benytte, hvad der er tilbage fra det tidligere Femaar. Det maa dog siges, at nu maa Virksomheden fra Foreningernes og Stats-Laanefondens Side for det første Femaars Vedkommende betragtes udløbet, saa der vil ikke være nogen Grund til at tage noget Hensyn til Femaaret 1906—11.

Den ærede første Taler og ogsaa den ærede sidste Taler nævnede, at der nu er sat et Mindstemaal af 70 Tdr. Land for de af Foreningerne købte Landejendomme. Det har alle Talere erkendt at være praktisk. Det er sikkert rigtigt, at man nu fastslaar, hvad der maa betragtes som en „større Landejendom“, som det tidligere hed. At gaa højere med dette Maal tror jeg at maatte fraraade; der er oven i Købet i selve Lovforslaget nævnt den Mulighed, at man under ganske særlige Omstændigheder kan gaa lavere. At kræve et højere Maal vil i alt Fald støde paa stor Modsigelse. Naturligvis bør det undgaas — jeg tror, det var noget saadant, det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) sigtede til —, at en ganske lille Udstykningsforening skulde falde paa at købe en stor Bondegaard og udstykke den i to andre Bøndergaarde, hvis det var muligt, eller to mindre Gaarde, og tjene Stempelbegunstigelsen derpaa. En saadan Forretning kunde man jo ikke paa nogen Maade finde rimelig. Det maa navnlig være de større Fjendomme, der udstykkes. Men jeg kan ikke se rettere efter det, jeg har haft med disse Sager at gøre i Finansministeriet, end at Udviklingen gaar den Vej, at man udstykker større og større Ejendomme. Det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) berørte